

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci *žalobce: P. M., bytem H., proti žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2 (dále jen žalovaný či MPSV), v řízení o žalobě ze dne 17.11.2012 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20.9.2012 č.j. X o příspěvek na péči,*

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 20.9.2012 č.j. X se z r u š u j e pro vady řízení a věc se v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou ze dne 17.11.2012, k níž byla připojena i kopie napadeného i jemu předcházejícího rozhodnutí, se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí MPSV ze dne 20.9.2012 č.j.: X, jímž bylo jeho odvolání zamítnuto a potvrzeno napadené rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Karlových Varech (dále jen ÚP), č.j.: X ze dne 16.7.2012, kterým mu byl snížen příspěvek na péči z 12.000,-Kč na 800,-Kč měsíčně od srpna 2012. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 20.9.2012 žalovaný popsal průběh řízení po zahájení správního řízení z moci úřední dne 5.6.2012 o opětovném posouzení nároku a výše příspěvku na péči pro žalobce a zdůraznil, že Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, detašované pracoviště v Plzni (dále jen PK MPSV či komise), dne 28.8.2012 na svém jednání posoudila zdravotní stav (stupeň závislosti) žalobce pro účely odvolacího řízení v jeho nepřítomnosti a v posudkovém závěru konstatovala, že není schopen zvládat 3 základní životní potřeby (mobilita, osobní aktivity, péče o domácnost), neboť se u něho jedná o paraplegii na podkladě traumatické myelopatie po autohavárii, stav je již neměnný, žalobce je stabilizován a na své postižení adaptován (odborné nálezy korelují se sociálním šetřením; využívá kompenzačních mechanismů /sprchový kout, výtah v domě, uzpůsobené motorové vozidlo, mechanický vozík/) a v rámci svého postižení se snaží o maximální samostatnost, zvládá střídavou péči o nezletilé děti s bývalou manželkou, proto se jedná o osobu starší 18 let

věku, která se dle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále jen **zákon**), považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost), tudíž zdravotní stav žalobce hodnotila komise v souladu s OSSZ. Dle žalovaného ze strany komise byly zjištěny všechny zdravotní skutečnosti potřebné pro spolehlivý posudkový závěr a tím byl dostatečně vyhodnocen funkční dopad nepříznivého zdravotního stavu oprávněné osoby na schopnost zvládat základní životní potřeby, proto bylo odvolání shledáno jako nedůvodné.

Předcházejícím rozhodnutím ÚP ze dne 16.7.2012 byl žalobci snížen příspěvek na péči od měsíce srpna 2012 z 12 000 Kč na 800 Kč měsíčně s odkazem na posudek Okresní správy sociálního zabezpečení Karlovy Vary (dále jen **OSSZ**) ze dne 27.6.2012, kdy bylo konstatováno, že jeho současný stav je stabilizovaný, na své postižení se adaptoval, naučil se manipulaci na vozíku, přesun z vozíku a na vozík zvládá sám, na horní končetině má nález v normě, jeho psychika je v dobrém stavu, výsledek sociálního šetření je ve shodě s doloženým zdravotním stavem, ale protože potřebuje pomoc v oblastech základních životních potřeb (mobilita, osobní aktivity a péče o domácnost), jedná se o osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I - lehká závislost.

V žalobě žalobce stručně popsal zdravotní stav a s tím spojené problémy, kvůli nimž naplňuje důvody pro poskytnutí příspěvku IV a nikoli pouze I stupně, když zejména namítal, že obě rozhodnutí (ze dne 16.7. a 20.9.2012), která mu svými závěry znemožnila aspoň trochu normálně žít, je odkázán na sebe a tedy na prostory ve svém bytě, při neschopnosti postarat se o základní hygienu, považuje za nesprávná a pro něho ponižující a pocitově bolestivá, tudíž je považuje za vydaná na základě neúplně zjištěného skutkového stavu a v rozporu s odbornými lékařskými nálezy, čímž došlo k porušení § 9 odst. 4 a 5 zákona a § 1 odst. 2 vyhlášky č. 505/2006 Sb. ve vazbě na přílohu č. 1. Závěrem požadoval zrušení napadeného rozhodnutí ze dne 20.9.2012 a vrácení věci žalovanému a také přiznání nákladů řízení.

Původně byla věc u zdejšího soudu vedena pod sp. zn. 17A 57/2012, který s ohledem na tehdy platnou právní úpravu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**), pravomocným usnesením ze dne 30.11.2012 věc postoupil k vyřízení Městskému soudu v Praze a po jeho nesouhlasu rozhodl Nejvyšší správní soud se sídlem v Brně (dále jen **NSS**) pravomocným usnesením ze dne 9.1.2013 č.j. Nad 133/2012-18 vzhledem ke změně právní úpravy (s.ř.s.), která nastala po podání žaloby, že k projednání a rozhodnutí věci je příslušný Krajský soud v Plzni, kterému byla věc doručena dne 8.4.2013 a vedena je nyní pod sp. zn. 16Ad 38/2013.

Z vyžádaného *posudkového spisu* OSSZ vedeného ohledně žalobce vyplývá, že jeho obsah odpovídá skutečnostem uvedeným v napadeném rozhodnutí ze dne 20.9.2012, přičemž ze založeného záznamu o jednání a velmi stručného posudku PK MPSV o zdravotním stavu – posouzení stupně závislosti pro účely příspěvku na péči vyplývá, že byl vypracován na základě zdravotnické dokumentace ošetřujícího lékaře MUDr. J. D. z 25.6.2012, sociálního šetření provedeného ÚP dne 5.6.2012 a lékařských zpráv (propuštění z rehabilitace – 23.12.2009, neurologie – 1.12.2010 a urologie – 6.2.2010), a také není vůbec zřejmé, zda byl žalobce vůbec informován o konání jednání dne 28.8.2012. Rovněž z velmi stručného záznamu o jednání a posudku o posouzení stupně závislosti vypracovaného na OSSZ dne

27.6.2012, jehož se žalobce nezúčastnil, ale není zjištěné, zda o termínu jednání byl vůbec informován, vyplývá shodný závěr i stejné podkladové materiály jako u PK MPSV.

Ve vyjádření k žalobě žalovaný dne 16.5.2013 závěrem navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné, jelikož napadené rozhodnutí je v souladu s hmotným i procesním právem a správní řízení, které mu předcházelo, netrpí vadami, pro které by je bylo nutno zrušit. Dále bylo zdůrazněno, že MPSV není kompetentní k tomu, aby posuzovalo, zda PK MPSV správně vyhodnotila zdravotní stav žalobce s ohledem na jeho konkrétní zdravotní postižení; v odůvodnění napadeného rozhodnutí je mj. věnována velká část tomu, proč právě zdravotní stav žalobce byl posouzen tak, že mu náleží příspěvek na péči v I stupni závislosti a rovněž obsahuje výčet podkladů, ze kterých PK MPSV vycházela při svém jednání.

Obsah správního spisu zaslaného žalovaným v této věci odpovídá skutečností uvedeným v citovaném napadeném rozhodnutí i ve vyjádření žalovaného; napadené rozhodnutí ze dne 20.9.2012 bylo žalobci doručeno dne 26.9.2012 a ve spisu je mimo jiné založen i záznam ze sociálního šetření ÚP ze dne 5.6.2012; rozhodnutí ÚP ze dne 16.7.2012; včasné odvolání žalobce ze dne 25.7.2012 proti rozhodnutí ze dne 16.7.2012 (důvod odvolání: zdravotní stav se nikterak nezlepšil oproti předchozímu období); posudek PK MPSV ze dne 28.8.2012 společně s přílohou pro hodnocení stupně závislosti, dle níž nezvládá 3 základní životní potřeby (viz shora). Z rozhodnutí Městského úřadu O. ze dne 2.12.2009 vyplývá, že jím byl žalobci přiznán příspěvek na péči ve výši 11 000,-Kč měsíčně od července 2009, jelikož byl uznán za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni IV – úplná závislost dle tehdy platného zákona č. 108/2006 Sb. s platností do 30.6.2012.

Žalobce po doručení vyjádření žalovaného dne 19.6.2013 v replice setrval na žalobě a zdůraznil, že jeho zdravotní stav se se oproti posouzení v roce 2009 nezlepšil, proto potřebuje pomoc asistenta nejen při třech základních potřebách stanovených posudkovým lékařem k datu 1.7.2012, ale také při stravování, oblékání a obouvání, tělesné hygieně, výkonu fyziologické potřeby a péči o zdraví, přičemž důvody podrobně popsal a připomenul, že ve svém přirozeném sociálním prostředí mimo svůj domov není schopen zvládat bez pomoci uvedené životní potřeby v daleko větším rozsahu a připojil i lékařské zprávy z let 2010 až 2012 prokazující i jím udávané opáření těla způsobené např. při sprchování.

Žalovaný následně v podání ze dne 31.7.2013 sdělil, že považuje posudek PK MPSV, z něhož při rozhodování vycházel, za úplný a přesvědčivý, dále dle něho je napadené správní rozhodnutí v souladu s hmotným i procesním právem a odvolací řízení netrpí vadami, pro něž by jej bylo nutno zrušit a zároveň souhlasil s tím, aby o žalobním návrhu bylo rozhodnuto bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).

Žalobce dne 9.8.2013 sdělil, že souhlasí s rozhodnutím bez jednání, v případě úspěchu nebude uplatňovat náhradu nákladů soudního řízení.

Podle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a

právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen *správní orgán*).

Dle **§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.** soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení *bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění*. Dle **§ 78 odst. 1 věta první, odst. 4 a 5 s.ř.s.** je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán.

Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, jak vyplývá z **§ 75 odst. 1 s.ř.s.**, *tedy v této věci k datu 20.9.2012* a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle **§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.** ve věcech sociální péče rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.

Dle **§ 3 správního řádu** postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s dalšími základními zásadami správního řízení.

Podmínky nároku na příspěvek na péči jsou stanoveny v **§ 7 zákona ve znění platném k rozhodnému datu**, když dle odst. 1 se příspěvek na péči (dále jen *příspěvek*) poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby; tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob; náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.

Dle **§ 8 odst. 2 zákona** se osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve

a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,

b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,

c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,

d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb,

a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

V této věci se podanou žalobou domáhal žalobce zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného z důvodů v ní uvedených. Soud shledal z níže uvedených důvodů, že *napadené rozhodnutí ze dne 20.9.2012 je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost i nedostatek důvodů a zejména proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí vyžaduje zásadní doplnění, což způsobuje vady řízení*, proto byla žaloba shledána důvodnou (§ 78 odst. 1 s.ř.s.).

Napadené rozhodnutí žalovaného není plně v souladu s § 68 správního řádu, v němž jsou stanoveny náležitosti rozhodnutí, jelikož odstavec 3 stanoví, že v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Soud totiž zjistil, že žalovaný se nevypořádal s námitkou žalobce z odvolání ze dne 25.7.2012 proti rozhodnutí ÚP ze dne 16.7.2012, kdy namítal nezlepšení zdravotního stavu oproti předcházejícímu období (tj. r. 2009), toliko odkázal na posudek PK MPSV, která uvedla, že zdravotní stav žalobce hodnotí v souladu s OSSZ, když odborné nálezy korelují se sociálním šetřením. PK MPSV však stejně jako předtím posudkový lékař OSSZ nevyjádřila jednoznačně důvod výrazného zlepšení ve zvládání základních životních potřeb žalobcem, na jehož základě došlo ke změně stupně závislosti ze IV (úplná závislost) na I (lehká závislost) i s přihlédnutím ke změně hodnocení stupně závislosti od 1.1.2012, když kupodivu bylo vycházeno z lékařských zpráv z let 2009 a 2010, tedy z výrazně starších nálezů, pouze zpráva od praktického lékaře byla z 25.6.2012. Za vadu považuje soud i skutečnost, že žádný z posudkových lékařů žalobce nenavštívil, aby posoudil stupeň závislosti v jeho přirozeném prostředí, tudíž není vůbec patrné, na základě jakých rozhodných skutečností byl předmětný závěr o tak výrazné změně stupně závislosti učiněn. Soud s ohledem na zjištění z roku 2009 např. postrádá vyjádření, jak žalobce zvládá stravování, když je v sociálním šetření uvedeno, že si pouze občas uvaří jednoduché jídlo – většinou však za pomoci druhé osoby a obědy mu často nosí jeho matka; jak tedy sám přemísťuje uvařené horké či teplé jídlo a nápoje; jak v oblasti péče o zdraví zvládá rehabilitaci či ošetřování dolních končetin při péči o vlastní osobu; jak se dostane do sprchového koutu, i když se díky sedátku zvládne umýt a osušit sám při tělesné hygieně či oblékání a obouvání s ohledem na paraplegii atd., přičemž nepostačuje strohé konstatování, že stav je již stabilizován, na své postižení je už adaptován.

Navíc není ani zjiitelné z posudkového spisu ani z vypracovaných posudků, zda byl žalobce vůbec informován, že bude jeho zdravotní stav ve vztahu k příspěvku na péči dne 27.6.2012 na OSSZ a poté dne 28.8.2012 u PK MPSV posouzen, čímž mu byla odeprána možnost případně předložit další lékařské zprávy.

K závěrům, zda důkazy jsou úplné a přesvědčivé, správní orgán může dospět pouze tehdy, pokud se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, zejména s těmi, které namítá účastník uplatňující nárok na příspěvek. Posudek musí obsahovat náležitosti, resp. náležitosti odůvodnění posudkového závěru tak, aby byl závěr přesvědčivý pro účastníka i správní orgán a z těchto hledisek je správní orgán povinen při posuzování věci posudek PK MPSV vyhodnotit.

Dle **§ 9 odst. 1 zákona** se při posuzování stupně závislosti hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost. Při hodnocení vyjmenovaných úkonů pro účely stanovení stupně závislosti se přitom hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat jednotlivé úkony podle odst. 1 a 2, které se sčítají. Při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního

stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku. Bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis (kterým je *vyhláška MPSV č. 505/2006 Sb.*). Na posudek PK MPSV, byť je vyžadován nikoliv pro účely řízení soudního, ale pro účely odvolacího řízení správního ve smyslu § 28 odst. 2 zákona jsou kladeny stejné nároky, jako by byl vypracován pro potřebu přezkumného soudního řízení ohledně zvýšení důchodu pro bezmocnost, na niž současný příspěvek na péči přímo navazuje. I správní orgán musí totiž vycházet z posudku, který musí být řádně a přesvědčivě odůvodněn s odkazem na doložený nález ošetřujícího lékaře, výsledek sociálního šetření, výsledek funkčních vyšetření a výsledek vlastního vyšetření posuzujícího lékaře či posuzujících lékařů (srov. *rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2009, č. j. 4 Ads 50/2009-63*). Těmto požadavkům posudek PK MPSV vypracovaný v projednávané věci nevyhovuje.

Zdejší soud, jenž tímto omlouvá i délku řízení způsobenou objektivními okolnostmi, na základě všech zjištěných skutečností dospěl k závěru, že posudek PK MPSV v testu úplnosti, přesvědčivosti a správnosti neobstál. Vzal-li jej žalovaný za stěžejní základ svých skutkových zjištění, zatížil své rozhodnutí toutéž vadou. Krajský soud proto žalobě vyhověl, *napadené správní rozhodnutí ze dne 20.9.2012 zrušil bez jednání* (§ 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s.) a *věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení* (§ 78 odst. 4 s.ř.s.), jak vyplývá z výroku *I. rozsudku*, neboť v dalším řízení je nezbytné vyžádat náležité doplnění posudku PK MPSV ve shora naznačeném směru a poté bude vydáno příslušným správním orgánem, který je vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.) vyjádřeným v tomto rozsudku, nové rozhodnutí, jež bude v souladu s příslušnými zákonnými předpisy (správní řád i zákon č. 108/2006 Sb.).

O náhradě nákladů řízení (*výrok II. rozsudku*) bylo rozhodnuto dle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl, avšak žalobce však náklady řízení nepožadoval.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o této stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí,

proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 29. října 2014

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně